

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/174/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7718200802
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrej Šalata
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7718200802.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Andreja Šalatu a sudkýň JUDr. Slávky Zborovjanovej a JUDr. Moniky Géciovej, PhD. v právnej veci žalobkyne Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., Bratislava, Bajkalská 30, IČO: 31 335 004, proti žalovaným 1) Z. S. a 2) M. G., obom L. H. 6, o zaplatenie 21 760,95 € s prísl., o odvolaní žalobkyne proti rozsudku 24Csp/20/2018-64 z 29.1.2019 Okresného súdu Michalovce

rozhodol:

M e n í rozsudok vo výroku III. tak, že žalovaní sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni úrok za úver zo sumy 20 939,84 € vo výške 6,69 % p. a. od 6.5.2016 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalobkyni p r i s u d z u j e náhradu trov konania na súde prvej inštancie a trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie (ďalej len súd) rozsudkom rozhodol: I. Žalovaní sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi 21 745,95 € spolu s úrokom z omeškania 5 % ročne z uvedenej sumy od 6.5.2016 do zaplatenia, to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. II. Konanie v časti o zaplatenie 15 € s prísl. zastavuje. III. V prevyšujúcej časti žalobu zamietá. IV. Žalobcovi voči žalovaným priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. V odôvodnení rozsudku, o. i., uviedol, čoho žalobca sa žalobou, doručenou mu 9.2.2018, domáhal a čím svoju žalobu odôvodnil, vymenoval dôkazné prostriedky, ktorými vykonal vo veci dokazovanie a zistil nasledovný skutkový stav, konkrétne, čo zistil zo Zmluvy o medziúvere a stavebnom - spotrebiteľskom úvere (ďalej len Zmluva) uzatvorenej medzi žalobcom, ako veriteľom a žalovanými ako dlžníkmi 13.12.2011 (z jej čl. II, VI a VIII), zo Všeobecných podmienok, z Upozornenia na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti z 11.4.2016 spolu s doručenkami na meno žalovaných a Vyhlásenia mimoriadnej splatnosti z 5.5.2016 spolu s doručenkami na meno žalovaných a, čo vyplýva z Výpisu z účtu medziúveru a výpisu z účtu stavebného sporenia. Ďalej, citujúc znenie § 497 Obch. zák., § 52 ods.1,2 prvá a druhá veta, § 53 ods.1,2,3,5, § 39, § 517 ods.1,2,796 ods.1 O. z. a § 3 ods.1 Nar.vl.č.87/95 Z. z., účinného v čase uzatvorenia zmluvy, uviedol: Vyhodnotil O. z., kde sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou podľa Zák. o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou spotrebiteľa podľa Smernice rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len Smernica). Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorý je najčastejšie predávajúci za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. O. z. podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ust. v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech

spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného zmluvou. § 53 O. z. sa týka iba podmienok, ktoré zák. označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zák. sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach „štandarizácie“ produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený, ktorý používa v 2 alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení. V danej súvislosti poukazyval aj na skutočnosť, že Slovenská republika (ďalej len SR), ako člen Európskej únie (ďalej len EÚ) je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzavretých so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok. K tomu pozri čl. VI Smernice. Dôležitým rozhodnutím je Rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci Oceano Grupo Editorial SA (C-240/98), ako aj C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmé aj obligatórnosť zásahu súdu pri nekalej podmienke (citoval z Rozsudku Súdu z 27.6.2000 v spojených prípadoch C-240/98 až C-244/98). Aj napriek tomu, že ide o Úverovú zmluvu, ktorá sa riadi režimom Obch. zák., ako už uviedol, v danom prípade „sa jedná“ o spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 a n. O. z., pretože uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy bol daný žalobcom bez možnosti žalovaných privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ust. O. z., úprava ktorých je v ňom pre spotrebiteľa výhodnejšia. Na základe vykonaného dokazovania zistil, že žalobca a žalovaní ako dlžníci uzavreli 13.12.2011 Zmluvu. Podľa nej žalobca ako veriteľ poskytol dlžníkom medziúver na základe. Jej predmetom bolo poskytnutie medziúveru 25 000 €, ktorý sa po pridelení cieľovej sumy Zmluvy a súčasne pri dodržaní všetkých zmluvných podmienok mal zmeniť na stavebný úver. Keďže nastali podmienky predpokladané v Zmluve tým, že dlžníci ju podstatne porušili žalobca ako veriteľ vyhlásil 5.5.2016 mimoriadnu splatnosť a zároveň žiadal oboch žalovaných o vrátenie celého zostatku úveru vo výške 21 760,95 €. Pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru, žalovaní boli upozornení na to výzvou na zaplatenie dlžných splátok, ktorú si osobne prevzali. Mal z uvedených listinných dôkazov za preukázaný nárok žalobcu vo výške 21 760,95 €, ktorý pozostáva z istiny 20 939,84 €, ktorá tvorí rozdiel medzi poskytnutým úverom 25 000 € a nasporenou sumou ku dňu mimoriadneho zosplatnenia 4 060,16 €, z nezaplatených úrokov za úver a z nezaplatených poplatkov ku dňu mimoriadneho zosplatnenia v celkovej výške 761,11 € vo výške 6,69 % zo sumy 25 000 € do 5.5.2016 a nezaplatených poplatkov vo výške 60 € za 2 upomienky po 15 €, poplatok za predžalobnú upomienku 15 € a poplatok za individuálne riešenie omeškaných splátok 15 €. Do podania žalobného návrhu nebola predmetná pohľadávka žalobcu s prísl. uhradená preto zaviazal na jej zaplatenie žalovaných a žalobe v tejto časti vyhovel. „Jedná sa“ o istinu úveru, úrok z úveru do mimoriadneho zosplatnenia a neuhradené poplatky, „oktem“ poplatku 15 €, ktorý žalobca zobral späť. Nepriзнаl nárok na zaplatenie úroku z úveru do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru samostatne, vzhľadom na skutočnosť, že túto čiastku priznal už v rámci priznanej sumy istiny, teda priznal mu nezaplatené úroky za úver ku dňu mimoriadneho zosplatnenia v celkovej výške 761,11 € vo výške 6,69 % zo sumy 25 000 € do 5.5.2016. Vzhľadom na dispozitívne oprávnenie žalobcu ohľadne čiastočného písomného späťvzatia žaloby, konanie v časti o zaplatenie sumy 15 € s prísl. zastavil. Nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že úver je odplátnym právnym úkonom. Odplatu, teda cenu predstavujú úroky. Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník za zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky tak ako to ustanovuje § 497 Obch. zák. Kauza úverového právneho vzťahu spočíva v poskytnutí peňažných prostriedkov a do vrátenia peňažných prostriedkov má dlžník tzv. prijímateľ úveru platiť úroky. Účastníci úveru pritom nemusia dohodnúť čas, na ktorý sa úver poskytne, teda tzv. úverové obdobie v takom prípade vzniká právo na úroky až do vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov. K tomu pozri Komentár Štendlová/Líva/Tomsa a kol., Obchodný zákonník. Komentár 9

vydání CHBECK str.1153. Úverové obdobie teda čas na ktorý sa peňažné prostriedky poskytujú, medzi podstatné náležitosti úveru nepatrí. Pokiaľ si však účastníci úveru dohodnú úverové obdobie a dlžník poskytnuté peňažné prostriedky do dohodnutej doby, teda do doby splatnosti úveru nevráti, prichádzajú do úvahy za obdobie po splatnosti úveru úroky z omeškania. Ide o odlišný inštitút oproti odplatným úrokom a ten má sankčnú povahu. Je typickým znakom v občiansko-právnych veciach a je jeho administratívnym stropom nad limitom. Po zosplatnení úveru má však samotný žalobca nárok len na zaplatenie sumy čistej istiny, keďže po tomto dátume už mu úroky z úveru neprislúchajú. Podľa jeho názoru zmluvné úroky sú splatné spolu s istinou a doba ich splatnosti sa zhoduje s dobou splatnosti úveru podľa § 503 Obch. zák. Úrok z úveru je cenou za úver. Po vyhlásení celého úveru za splatný sa istina ďalej zmluvne neúročí. Vyplýva to z podstaty zmluvného úroku, ktorý je odplatom za užívanie finančných prostriedkov, ktoré sa poskytujú dlžníkovi do doby splatnosti. Po lehote splatnosti už veriteľ finančné prostriedky dlžníkovi neposkytuje. Je pravdou, že podľa zmluvných podmienok bol žalovaný zaviazaný zaplatiť žalobcovi aj dohodnutý úrok z úveru zo sumy dlžných splátok úveru až do zaplatenia, avšak čo do samotného zmluvného úroku zo zapožičanej sumy požadovaného odo dňa mimoriadnej splatnosti úveru žalobu zamietol, poukazujúc na publikované rozhodnutie Najvyššieho súdu (ďalej len NS) SR, podľa ktorého veriteľovi patria dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov iba do splatnosti dlhu, následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný iba úroky z omeškania. Z tohto dôvodu má žalobca ako veriteľ právo na zaplatenie dohodnutého úveru iba do dňa kedy vyhlásil úver za predčasne splatný s tým, že po tomto termíne mu nevzniká právo na zaplatenie dohodnutého úroku z úveru, ale iba úroku z omeškania. Podľa rozhodnutia NS SR 4Obo/143/1998, dohodnuté úroky, t.j. zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu, resp. jeho splátok. Od splatnosti je dlžník v omeškani a musí platiť úroky z omeškania. Takýto záver NS SR je logický a je potrebné s ním súhlasiť, pretože v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažaniu a to jednak v podobe úroku z úveru ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahu medzi účastníkmi konania. 42. Zároveň v tejto veci poukázal aj na rozsudok Krajského súdu (ďalej len KS) v Prešove 6Co/190/2014 z 30.6.2015, s ktorým je potrebné súhlasiť a citoval, čo sa v ňom, o. i., uvádza. Obdobný názor je vyslovený aj v rozhodnutí KS v Trenčíne 5Co/223/2014 z 29.10.2014, KS v Prešove 3Co/85/2013 z 25.10.2013, ako aj KS v Prešove 4Co/83/2013 zo 7.5.2014. Týmto poukazoval aj na rozsudok KS v Žiline 7Co 475/2005 z 9.9.2015, ako aj rozhodnutie KS v Košiciach v prvostupňovej „veci veci“ 20C/48/2015 a rozhodnutie KS v Košiciach vo veci 1Co/222/2016 zo 17.5.2017. Obdobný názor v skutkovo zhodnej veci s rovnakým žalobcom je vyslovený aj v rozhodnutí KS v Košiciach 1Co/222/2016 z 25.1.2016. Z uznesenia NS SR 4Obo 143/98 vyplýva, že dohodnuté úroky (zmluvné úroky) z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok). Od splatnosti je dlžník v omeškani a musí platiť úroky z omeškania. V danej súvislosti považoval za potrebné poukázať aj na uznesenie Ústavného súdu (ďalej len ÚS) SR IV.ÚS 476/2012-14 z 18.9.2012 a citoval, čo sa v ňom uvádza. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosti stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet ku zmluvnému jednaniu prichádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na všetky zmluvné dojednania pripravený a skúsený. Spoločným znakom tejto úpravy je teda snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou aj prípadného obmedzenia autonómie vôle. Základným princípom spotrebiteľských zmlúv je zásada, podľa ktorej nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky (§ 53 ods.5 OZ). Možno jednoznačne v závere jeho úvah uzatvoriť, že nieť takého zákonného kogentného pravidla, podľa ktorého by dlžník mal povinnosť zo zák. povinnosť platiť úroky popri úrokoch z omeškania aj po dobe splatnosti. „Obchodní“ zákonník ani zák.č.145/10 Zb. neupravuje povinnosť dlžníka platiť úroky popri úrokoch z omeškania, ale ani nevylučuje dohodu účastníkov úverovej zmluvy o povinnosti dlžníka platiť úroky z úveru až do splatenia úveru. Je zároveň nepochybné, že prípadná dohoda o úrokoch po splatnosti popri ďalších úrokoch za omeškania a ďalších sankciách indikuje neprimeraný nárast dlhu v neprospech spotrebiteľa. Je potom „nevyhnutá“ otázka vykonania súdnej kontroly prijateľnosti takejto dohody ohľadom úrokov popri úroku z omeškania a prípadných ďalších sankciách. Takýto odklon od dispozície právnej normy, ktorý sleduje úroky popri úrokoch z omeškaniach, či iných sankciách je v neprospech žalovaného. Dohodnuté úroky predstavujú cenu služby. Ak by zákonodarca mal úmysel uregulovať cenu služby aj za obdobie po skončení služby, mohol to explicitne upraviť tak, ako to napr. zakotvil pri iných spoločenských vzťahoch v § 723 ods.1 OZ - je nájomca povinný platiť nájomné až do

vrátenia veci. § 506 Obch. zák. o odstúpení od zmluvy pre nesplácanie úveru a o vrátení dlžnej sumy s úrokmi nestanovuje presne, či sa majú platiť úroky do odstúpenia alebo úroky aj po odstúpení. Zostala teda len rovina zmluvnej úpravy, a tá je z uvedených dôvodov vystavená súdnej kontrole neprijateľnosti (§ 53 ods.1 OZ). Vzhľadom na uvedené nepriznal žalobcovi nárok na úrok z úveru, ktorý si v žalobe uplatnil vo výške 6,69 % ročne zo sumy 20 939,84 € od 6.5.2016 do zaplataenia. Opätovne poukazoval na skutočnosť, že žalobcovi priznal úroky za úver patriace mu do dňa mimoriadneho zosplatenia a to už v rámci výrokovvej časti čo do samotnej istiny spolu s poplatkami, resp. poisťným, ktoré si vzájomne zmluvné strany dohodli. Žalovaní sa s plnením peňažného záväzku dňom nasledujúcim po dni ktorý im žalobca vo vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru poskytol, dostali do omeškania, preto ich zaviazal zaplatiť aj úrok z omeškania v súlade s príslušným ust. O. z. v spojení s Nar. vl., resp. vo výške ktorú sporová strana žalobcu požadovala tak aby túto výšku neprekročil a to vo výške 5 % ročne dňom nasledujúcim po uplynutí vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, teda 6.5.2016 do zaplataenia, a čo do zvyšku v tejto časti žalobu zamietol, vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti. Sadzba úroku z omeškania je v súlade s § 517 O. z. v spojení s Nar.vl.č.87/95 Z. z., keďže žalobca si mohol žiadať ním požadovaný úrok mal za to, že požadovaná sadzba úroku z omeškania z jeho strany tak neprevyšuje zákonnú sadzbu úroku z omeškania. Vzhľadom „k tomu“, že bol žalobca v konaní plne úspešný, má v súlade s § 262 ods.1,2 a § 255 ods.1 CSP (ich znenie citoval) nárok na plnú, teda 100 % náhradu trov konania voči žalovaným. Z uvedeného dôvodu v konečnom rozhodnutí priznal žalobcovi voči žalovaným nárok na náhradu trov konania v tomto rozsahu, o ktorých výške rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej v samostatnom uznesení § 262 ods.2 CSP.

3. Proti výroku III. Napádaného rozsudku, ktorým súd čiastočne žalobu zamietol, podala žalobkyňa v zákonnej lehote odvolanie a uviedla: Podľa jej názoru je Napádaný rozsudok v napádanej časti nesprávny z dôvodov podľa § 365 ods.1 písm. h) CSP. Podané odvolanie odôvodnila nasledovne: Opakovala, čoho sa podanou žalobou, doručenou súdu 9.2.2018 domáhala, v akom rozsahu podaním, doručeným súdu 19.4.2018 zobral podanú žalobu späť a, čo navrhla, ako súd prvého stupňa výrokom III. Napádaného rozsudku rozhodol a uviedla: Takéto rozhodnutie súdu prvého stupňa pokladala za nesprávne, nakoľko je, podľa jej názoru, nesprávny názor, podľa ktorého dochádza vyhlásením mimoriadnej splatnosti k zániku nároku veriteľa požadovať úroky za úver z poskytnutých, stále nevrátených, finančných prostriedkov. Takýto názor, popiera podstatu úroku ako odplaty za skutočnosť, že časť svojho majetku prenechala žalovaným, ktorí ho jej stále „nevrátili“. Úrok je cena peňazí v tom zmysle, že veriteľ so sumou požičaných peňazí nemôže disponovať. Úrok kompenzuje mu skutočnosť, že časť svojho majetku prenechal dlžníkovi, teda túto časť svojho majetku nemá k dispozícii. Toto jeho obmedzenie s dispozíciou so svojim majetkom neodpadáva požadovaním vrátenia poskytnutých finančných prostriedkov od dlžníka. Skutočnosť, že žalovaným vyzve na vrátenie poskytnutých finančných prostriedkov neznamená, že ich aj okamžite vrátili. Práve naopak, dôvodom podania žaloby je skutočnosť, že aj napriek jej výzve poskytnuté finančné prostriedky nevrátili, čo bolo ostatne aj dôvodom vydania Napádaného rozsudku. Ako veriteľ, tak naďalej nemá časť svojho prenechaného majetku k dispozícii, preto má mať až do momentu, kedy sa do jeho dispozície opätovne dostanú, kompenzovanú skutočnosť, že s časťou jeho majetku stále nakladajú žalovaní. Úrok, ako odplata za prenechanie finančných prostriedkov, má teda veriteľovi patriť až do momentu ich reálneho vrátenia. Rovnaký názor vyjadril aj KS v Košiciach v rozsudku 5Co/225/2018 z 29.1.2019 (z jeho odôvodnenia citovala). Nárok veriteľa na požadovanie úroku za úver až do skutočného vrátenia poskytnutých finančných prostriedkov vyplýva aj z obsahu právnych predpisov. Citovala znenie § 497 a § 502 ods.1 prvá veta Obch. zák. Dlžník je teda povinný s vrátením poskytnutého úveru zaplatiť aj dojednané úroky a to do dňa úplného vrátenia poskytnutých prostriedkov. Uvedený názor je obsiahnutý aj v odbornej literatúre, napr. Beckov Komentár k Obchodnému zákonníku a citovala, čo je v ňom k § 502 uvedené. Nárok veriteľa na úroky za úver až do momentu skutočného vrátenia poskytnutých finančných prostriedkov navyše vyplýva z analogického výkladu k § 503 ods.3 Obch. zák. Podľa tohto ust., ak dlžník vráti peňažné prostriedky skôr, než bolo dohodnuté, je povinný platiť úroky len do momentu vrátenia peňažných prostriedkov. Podľa jej názoru je teda nepochybné, že povinnosť dlžníka platiť dohodnutý úrok za úver zaniká až úplným vrátením toho, čo dlžník od veriteľa dostal, a teda zánik povinnosti platiť dohodnutý úrok je viazaná na okamih skutočného vrátenia finančných prostriedkov veriteľovi. Takýto výklad, podľa jej názoru, jednoznačne podporuje aj funkcia úroku, ako odplaty za prenechanie finančných prostriedkov veriteľovi. Rovnako je nárok veriteľa na požadovanie úrokov za úver až do skutočného vrátenia istiny úveru vyjadrený v § 13 ods.3 zák.č.129/10 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Podľa tohto ust. je po odstúpení od zmluvy spotrebiteľ povinný v prípade odstúpenia od zmluvy zaplatiť veriteľovi istinu a úrok z tejto istiny odo dňa, kedy

úver začal čerpať, až do dňa splatenia istiny. Teda po tom, čo nastane splatnosť zostatku istiny doručením odstúpenia od zmluvy spotrebiteľom dodávateľovi, pričom rovnako v tomto prípade stratí spotrebiteľ právo splácať úver v splátkach a veriteľ získa právo požadovať zaplatenie istiny v celosti, je spotrebiteľ naďalej povinný zaplatiť veriteľovi úroky za poskytnutý úver, a to až do skutočného vrátenia poskytnutých finančných prostriedkov. V opačnom prípade by nastávala v praxi situácia, že dlžník poruší svoju povinnosť, na základe čoho veriteľ využije svoje zákonné právo požadovať vrátenie poskytnutého úveru pred dohodnutou dobou splatnosti, pričom následkom by bolo zhoršenie pozície veriteľa, nakoľko obranou proti dlžníkom vyvolanému protiprávnemu stavu príde veriteľ o nárok na zaplatenie ceny peňazí, ktoré dlžníkovi prenechal. Oprávnenie veriteľa domáhať sa splnenia dlhu pred dohodnutou dobou splatnosti je vždy podmienené porušením povinnosti zo strany dlžníka a navodením protiprávneho stavu jeho konaním. V prípade, ak by porušením povinnosti dlžníka, v dôsledku ktorého veriteľ využije zák. daný mechanizmus, zanikol veriteľov nárok na zaplatenie úrokov za úver, dlžník by prakticky porušením povinnosti získal pre neho výhodnejšie postavenie, nakoľko by sa „zbavil“ (úvodzovky žalobkyňa) povinnosti plniť zmluvne dohodnuté plnenie. Inak povedané, pre dlžníka je prakticky výhodnejšie okamžite zmluvu porušiť, nakoľko tak nebude musieť platiť úroky podľa splatnosti zmluvy, ale len do momentu, kým sa veriteľ nebude voči porušovaniu zmluvnej povinnosti brániť. Dlžník by prakticky porušením povinnosti získal pre neho výhodnejšie postavenie, nakoľko by sa „zbavil“ (úvodzovky žalobkyňa) povinnosti plniť zmluvne dohodnuté plnenie. Až do momentu skutočného vrátenia finančných prostriedkov by dlžník užíval poskytnuté finančné prostriedky, resp. to, čo za ne dostal bezodplatne. Toto by bolo v rozpore s účelom a ekonomickou funkciou úroku ako odplaty za prenechanie finančných prostriedkov. Podľa jej názoru je akékoľvek konanie, ktoré porušuje povinnosť a spôsobuje tým výhodu v rozpore s dobrými mravmi a bez pochyby je v rozpore s účelom právnych predpisov vzťahujúcich sa na daný právny vzťah. Rovnaký názor zaujal, napr. aj KS v Prešove v rozsudku 14Co/20/2017-149 zo 14.6.2018 (z jeho odôvodnenia citovala). K tvrdeniam súdu prvého stupňa, že po vyhlásení splatnosti má nárok iba na úroky z omeškania poukazovala na názor KS v Nitre vyjadrený v uznesení 12Co/71/2017 z 21.8.2018 (z jeho odôvodnenia citovala). Opodstatnenosť nároku veriteľa požadovať úrok za úver až do doby skutočného vrátenia poskytnutých finančných prostriedkov vyplýva aj z ostatnej rozhodovacej praxe súdov, napr. rozsudok KS v Košiciach 5Co/237/2017 z 11.1.2018, uznesenie KS v Košiciach 4Cob/5/2016 z 30.3.2016, rozsudok KS v Košiciach 3Co/143/2015 z 10.3.2016, rozsudok KS v Košiciach 5Co/266/2018 z 24.1.2019, rozsudok KS v Košiciach 5Co/225/2018 z 29.1.2019, uznesenie KS v Banskej Bystrici 41Cob/403/2015-201 zo 16.12.2015, rozsudok KS v Banskej Bystrici 43Cob/239/143 z 28.1.2016, uznesenie KS v Prešove 14Co/108/2014 z 25.6.2015, uznesenie KS v Prešove 5Co/412/2015-63 z 13.10.2016, rozsudok KS v Prešove 14Co/20/2017-149 zo 14.6.2018, uznesenie KS v Nitre 12Co/71/2017 z 21.8.2018, uznesenie KS v Nitre 12Co/3/2018 z 11.12.2018,...Za nesprávne vo vzťahu k odôvodneniu názoru súdu prvého stupňa považovala aj poukázanie na uznesenie ÚS SR IV.ÚS 476/2012 z 18.9.2012. Tak, ako vyplýva z konštantnej judikatúry ÚS SR, ten nepreskúmava rozhodnutia všeobecných súdov SR z hľadiska ich vecnej správnosti, nakoľko konanie na ňom nie je pokračovaním v konaní na ďalšej inštancii. Jeho úlohou je rozhodnúť či sú alebo nie sú namietané rozhodnutia svojvoľné, resp. či inak nepopierajú obsah práva na súdnu ochranu. Ako sám vo svojich rozhodnutiach judikoval, v konaní pred ním mu zásadne neprislúcha prehodnocovanie skutkových a právnych záverov všeobecných súdov alebo zjednocovanie ich judikatúry (napr. uznesenie ÚS SR I.ÚS 734/2016 z 30.11.2016). ÚS SR teda v rozhodnutí, na ktoré sa odvolal súd prvého stupňa, nedal vecnú odpoveď, či je správny názor o zániku jej nároku na úroky za úver po splatnosti úveru. Rovnaký názor zaujal aj KS v Košiciach v rozsudku 5Co/237/2017 z 11.1.2018 (ktorým jej priznal nárok na úroky za úver aj po vyhlásení splatnosti úveru) a citovala, čo v ňom KS v Košiciach uvádza. Z uvedených dôvodov pokladala Napádaný rozsudok v rozsahu zamietnutia žaloby za nesprávny. Na základe uvedených skutočností navrhovala Napádaný rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby zmeniť tak, že žalovaným sa uloží povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť jej sumu 6,69 % p. a. úrok za úver zo sumy 20 939,84 € od 6.5.2016 do zaplatenia, a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Zároveň navrhovala priznať jej nárok na náhradu trov konania (v prvostupňovom, ako aj odvolacom konaní) v plnom rozsahu.

4. Rozsudok, okrem výroku III. o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti, nebol odvolaním napadnutý, nadobudol právoplatnosť (§ 367 ods.1 a § 379 CSP), preto nebol vo výrokoch I. a II. v odvolacom preskúmaný.

5. Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods.1 CSP - na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 379 CSP, a zistil, že čo sa týka výroku II. rozsudku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti, neboli splnené podmienky na potvrdenie

rozsudku, ani na jeho zrušenie, lebo rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci [§ 365 ods.1 písm. h) CSP], preto ho podľa § 388 CSP zmenil tak, že žalovaní sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyňi úrok za úver zo sumy 20 939,84 € vo výške 6,69 % p. a. od 6.5.2016 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

6. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú účastníci podľa príslušného právneho predpisu a nesprávnym právnym posúdením veci je jeho omyl pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania) a použitie správneho ust. neznamená iba opísanie jeho dikcie, ale i jeho správne priradenie k zistenému skutkovému stavu alebo inak vyjadrené posúdením veci po právnej stránke treba rozumieť výklad o tom, z ktorých ust. zák. alebo iného právneho predpisu vychádzal (prečo pod tieto ust. podradil zistený skutkový stav) a ako ho príp. vyložil, a výklad o tom, aké majú účastníci na základe zisteného skutkového stavu podľa týchto ust. vo vzťahu k predmetu konania práva a povinnosti a ako bola preto vec rozhodnutá.

7. Súd, pokiaľ zamietol žalobu v prevyšujúcej časti, z podradenia skutkového stavu pod právnu normu nevyvodil správne závery o právach a povinnostiach strán sporu, čo je zrejmé zo skutočností uvedených v odvolaní, ktoré odvolací súd považuje v celom rozsahu za opodstatnené.

8. Čo sa týka úrokov zo zmluvy o úvere (nie úrokov z omeškania) súdna prax zatiaľ nie je zjednotená, resp. ustálená (žalobkyňa označila v odvolaní celý rad rozhodnutí, v ktorých súdy zaujali odlišný právny názor, než je uvedený v rozhodnutí KS v Prešove 6Co/190/2014 z 30.6.2015) a odvolací súd zastáva, čo sa týka úrokov zo zmluvy o úvere, rovnaký právny názor, ako je vyslovený v rozhodnutiach označených žalobkyňou v odvolaní.

9. Uznesenie 4Obo 143/98 z 1.7.2000 NS SR [uverejnené v časopise Zo súdnej praxe, ročník 2000, pod poradovým (publikačným) č.43/2000] nepotvrdzuje právny názor súdu, lebo jeho právna veta (Dôsledok omeškania s platením úrokov) znie tak, že zmluvou o úvere sa dlžník zaväzuje vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky a úroky sú súčasťou peňažného záväzku dlžníka, preto dôsledkom omeškania s ich platením je zo zák. vyplývajúca povinnosť platiť úroky z omeškania, pričom v poznámke k tomuto uzneseniu sa uvádza, že osoba prijímajúca úver (dlžník) zo zmluvy o úvere podľa § 497 a n. Obch. zák. preberá jednak povinnosť poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a od doby poskytnutia peňažných prostriedkov do dňa ich vrátenia aj povinnosť platiť úroky, že výška úrokovej sadzby je spravidla dohodnutá priamo v zmluve, ak nie, ich výška sa určí podľa § 502 ods.1 Obch. zák. (vo výške obvyklých úrokov požadovaných za bankové úvery v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy) a, že úroky v tomto prípade nie sú sankciou za porušenie povinnosti, ale stávajú sa súčasťou peňažného záväzku dlžníka, preto aj omeškanie s ich platením zák. sankcionuje povinnosťou platiť z nezaplatenej splatnej sumy úroky z omeškania.

10. Rovnako tak ani z uznesenia IV.ÚS 476/2012-14 z 18.9.2012 ÚS SR nevyplýva, že dohodnuté úroky (zmluvne úroky) z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok), lebo ÚS iba skúmal, či existujú skutočnosti, ktoré by nasvedčovali tomu, že by namietané rozhodnutie KS bolo možné považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. za také, ktoré by popieralo zmysel práva na súdnu ochranu, resp. či postup a rozhodnutie KS, vychádzajú z aplikácie konkrétnej zákonnej procesnoprávnej úpravy, a či ich možno hodnotiť ako porušovanie základných práv a slobôd, ale sa výslovne nevyjadril k správnosti alebo nesprávosti právneho názoru, zaujatého súdmi pri výklade noriem hmotného práva, z ktorých pri rozhodovaní vychádzali.

11. Podľa § 396 ods.1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

12. Podľa ods.2 cit. ust. ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

13. Podľa § 255 ods.1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

14. Podľa § 262 ods.1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

15. Podľa ods.2 cit. ust. o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

16. Žalobkyňa mala v konaní plný úspech, preto jej bola priznaná náhrada jeho trov v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie.

17. Pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté: 3 hlasy za (§ 393 ods.2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.